პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. კ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა დეპუტატთა საბჭოს ორგანო

KOMUNISTI ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲗᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲡᲠ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲗᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝ

ქალაქ მოსკოვის მოლოტოვის საარჩევნო ოლქში

სამშობლოს ახალი აყვავებისათვის!

მიტინგები საწარმოებში

10 თებერვალს, როგორც კი გამოქვეყნდა რსფსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ცნობა, მოლოტოვის საარჩევნო ოლქში ხალხმრავალი მიტინგები გაიმართა.

ყველას სურდა გამოეთქვა სიხარული, რომელიც განიცადა თვითეულმა საბჭოთა ადამიანმა, როცა გაიგო, რომ მთელი ხალხის პირველი კანდიდატი ოსსუ ბესარიონის-ძე სტალინი ერთხმულად არის არჩეული რუსეთის ფედერაციის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად. ოლქის მშრომელები აგრეთვე მხურვალედ მესალმნენ რსფსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად დიდი სტალინის უახლესი თანამებრძოლის ვ. მ. მოლოტოვის არჩევას.

ქარხანა „ტიჩჩიზენრატელის“ საამქროებში გაიმართულ მიტინგებზე გამოსული ოსტატი რიბაკოვი, საამქროს უფროსი ხუტორეი და სხვები აჯამებდნენ წინასაარჩევნო შეჯიბრების პირველ წარმატებებს და ლაპარაკობდნენ ახალ საწარმოო აღმავლობაზე, რომელიც ახლა სუფევს ქარხანაში. როგორც ცნობილია, ამ ქარხნის კოლექტივმა პირველმა დაასახელა ვ. მ. მოლოტოვის კანდიდატურა.

მრავალმა მრიგადამ და საამქროამ გადაწყვეტა განაგრძოს სტაპანოვური ვახტი, იესირა გადაჭარბებით შესრულოს თებერვლის გეგმა და გეგმის გადამეტებით ასი ათასობით მანეთის პროდუქცია გამოუშვიას.

კლარა ცეტკინის სახელობის ფაბრიკაში პირველსა და მეორე ცვლაშორის მოეწყო მიტინგები.

№ 12 საამქროს კაერის მეშამ მარიამ ეგორის ასულმა გიმეგამ წარმოსთქვა მოკლე, მაგრამ შინაარსიანი სიტყვა:

—9 თებერვალი ყველა ჩვენთვის დიდი და სასიხარულო დღე იყო. მე უკვე დიდი ხნისა ვარ, მაგრამ თავს ახალგაზრდად ვგრძნობ. მსურს ჩვენი სამშობლო მომავალში განმტკიცდეს და აყვავდეს. ამიტომ სიხარულით მივეცი ხმა სამშობლოს ერთ-ერთ საუკეთესო შვილს ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვს. არჩევნების დღისათვის ვიკისრე ნაფლეთის გეგმა 160 პროცენტით შემესრულებინა, ხოლო შევასრულე 186 პროცენტით. ახლა სიტყვას ვიძლევი თებერვალში გადავჭარბონ ამ მაჩვენებელს!

№ 9 საამქროში მიტინგზე გამოსულმა 18 წლის მეფოტორემ ამხ. ტერეხოვამ განაცხადა:

— ვამაყობ იმით, რომ გუშინ პირველად მივიღე მონაწილეობა არჩევნებში, რომ ჩვენი დედაქალაქის ამომრჩეველებმა უდიდესი პატრიოტული აღფრთოვანებით, ყველამ როგორც ერთმა, ხმა მისცა ამხანაგ სტალინს! (მკეთხარ ტაში). მოსკოველებმა ერთსულოვნად მისცეს ხმა ახანაგ სტალინის ერთგულ თანამებრძოლს ამხ. მოლოტოვსაც. (ხანგრძლივი ტაში).

— ბედნიერი ვარ, რომ არჩევნები ასე კარგად ჩატარდა,—სთქვა მეხუთე საამქროს ზენაკალმა ამხ. გრაჩოვამ.

— დარწმუნებული ვარ, რომ კომუნისტებისა და უპარტიოების ერთგული ბლოკის კანდიდატები დეპუტატებად რომ გახდნენ, ჩვენს სამშობლოს ახალ აყვავებამდე მიიყვანენ. ჩვენ კი მათ დავეხმარებით ჩვენი სტაპანოვური შრომით! პირადად მე ვალდებულებას ვკისრულობ თებერვალში ერთნახევარი ნორმა შევასრულო.

მიტინგზე გამოსულები შეკრებილი პოეზიდამნენ ფართოდ გაავრცელონ ფაბრიკა „პარიზიანა კომუნას“ სტაპანოველის ამხ. მატროსოვის წამოწყება და საამქროს მეშები აიყვანონ პოწინაველთა დონეზედ.

* * *

კომუნისტებისა და უპარტიოების ტალინური ბლოკის გამარჯვებისადმი მძიფელნი პატრიოტული მიტინგები 10 თებერვალს გაიმართა აგრეთვე ქარხანა „ელექტროპრეოფოდში“, „ეფაში“ და მოლოტოვის საარჩევნო ოლქის სხვა საწარმოებში.

ყველა მიტინგზე უდიდესი აღფრთოვანებით იქნა მიღებული მისალმებები ამხანაგ ი. ბ. სტალინისადმი.

(საკვლევ).

ქალაქ მოსკოვის მოსკოვორეცკის საარჩევნო ოლქში

პირნათლად შეასრულოთ ხუთწლედის დავალებანი!

დედაქალაქის უძველესი ქარხანა—ვლადიმერ ილიას-ძის სახელობის ქარხანა მრავალათასიანი კოლექტივი დიდი აღფრთოვანებითა და სიხარულით შეხვდა რსფსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ცნობას. როგორც კი საყვირმა ამცნო საამშაო დღის დამთავრება, ყველა საამქროში ხალხმრავალი მიტინგი გაიმართა.

ქარხნის წამყვან № 17 მექანიკურ საამქროში სტაყანა პირველმა აიღო საამქროს უფროსის თანაშემწემ გ. პ. მარატენკოვმა.

— 9 თებერვალი დიდხანს ეხსომება ყოველ ჩვენგანს.—სთქვა მან. — დიდი სიხარულით მივეცით ხმა ჩვენს შშობლიურ საბჭოთა ხელისუფლებას, კომუნისტებისა და უპარტიოების სტალინური ბლოკის კანდიდატებს. მოსკოვორეცკის ოლქის ამომრჩეველმა ერთსულოვნად მისცეს ხმა დიდი სტალინის ერთ-ერთ უახლოეს თანამებრძოლს, გამოჩენილ საბჭოთა მოღვაწეს ამხ. ბერიას (ხანგრძლივი ტაში). ჩვენ, ილიჩელები, განსაკუთრებით კარგად ვიცნობთ ამხ. ბერიას სამამულო ომის მრისხანე წლების მახვილვით, როცა იგი დიდ მეშობას ეწეოდა საჭურვლისა და საომარი მასალის წარმოების გასაძლიერებლად.

ამხ. ბერიასთვის ხმის მიცემით, ხმა მივეცით კომუნისტურ პარტიას, ჩვენს შშობლიურ ამხანაგ სტალინს (ტაში).

სტაპანოვცმა მღარეულმა ამხ. სოსიფერამ განაცხადა:

— ჩვენმა საამქრომ პირნათლად შეასრულა ეამაღლესი საბჭოს არჩევნებანი. მაგრამ ამას ვერ დავჯერდებით. ჩვენი ამოცანაა ახლა ისე ვიმეშაოთ, რომ პირნათლად, მთლიანად და გადაჭარბებთ შევასრულოთ ხუთწლიანი გეგმის დავალებანი. როგორც იცით, მე 350-400 პროცენტით ვასრულებ თვიურ გეგმებს. ვალდებულებას ვკისრულობ კიდევ უფრო კარგად ვიმეშაო .და ფაბრიკა გავეწიო ჩამორჩენილ ამხანაგებს.

საადეესსწაულოდ მორთულ საინსტრუმენტო საამქროში გაიმართა ხალხმრავალი მიტინგი, რომელზეც სიტყვა წარმოსთქვა ოსტატმა პოდკოპაევმა.

— დღეს განსაკუთრებით ბედნიერი ვარ, რომ კანდიდატურას, რომელიც წინასაარჩევნო მიტინგზე დავასახელეთ მე, უბრალო მეშა კაცმა, მხურვალედ დაუჭირა ბარი მოსკოვორეცკის საარჩევნო ოლქის ყველა მშრომელმა, — სთქვა მან.—ჩვენ ყველამ სიხარულით მივეცით ხმა ამხ. ბერიას, იმიტომ რომ იგი დიდი სტალინის ერთ-ერთი უახლოესი თანამებრძოლია და უთუოდ გამამარჯვებს ხალხის ნდობას.

ცალთა მიტინგზეზე, რომლებსაც 4.000-მდე კაცი დაესწრო, ილიჩელებმა დიდი აღფრთოვანებით მიიღეს მისალმება ამხანაგ სტალინისადმი.

ხალხმრავალი მიტინგები გაიმართა 10 თებერვალს აგრეთვე მოსკოვორეცკის საარჩევნო ოლქის სხვა საწარმოებში. (საკვლევ).

ქართველი ხალხის საყოველთაო სახალხო დღესასწაული

პავშვიოფები

ღვინის ჩიხის № 9 სახლში რვა ახალგაზრდა მეგობარი ცხოვრობს. მათ ხმა უნდა მიეცათ ბარათაშვილის საარჩევნო ოლქის № 7 საარჩევნო უბანში. არჩევნების წინადღეს მეგობრებმა გადასწყვიტეს, პირველნი მიესულიყვნენ საარჩევნო ყუთთან. მაგრამ მარტო ხომ არ ჰქონდათ ასეთი სურვილი და, სხვებს რომ არ მოესწროთ, ისინი ღამის გასათევად საკაბინეტოდან, საარჩევნო უბანში მოვიდნენ. თებერვლის გრიგლმა დამეს შეუმჩნეველად გაიარა სიმღერებზე, ცეკვაში, გულთბად საუბარში. ისინი დიდ ხანს არ დარჩენილან მარტო. „გათენებამდე დაიწყო ამომრჩეველთა მოსვლა უბანში. როცა დაიწყო არჩევნები, ახალგაზრდობა ერთ-ერთმა პირველებმა მოიხადეს თავიანთი მოქალაქეობრივი მოვალეობა.

უბანში ორდენოსანი ვ. კულემბეგაშვილი შემოვიდა. მან თავი ისახელა პირსისხლიანი ფაშისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში. ამეამად იგი ფეხსაცმლის ფაბრიკის სტაპანოველია. წინასაარჩევნო დღეებში დიდი გადაჭარბებით ასრულება ყოველდღიური ნორმები. ნათქვა ვაჟკაცი. სიხარულით იღებს ბიულეტენს და მოწიწებით უშვებს საარჩევნო ყუთში.

№ 6 საარჩევნო უბნის საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილესთან ამხ. ანა ედიბერიძესთან ერთ. ოდინ დილით მიდის ახალგაზრდა ამომრჩეველი ვლადიმერ ფარულავა, რათა პიიოოს საარჩევნო ბიულეტენი. მას მთელი ღამე არ ეძინია, რომ უბანში პირველი მისულიყო. ახალგაზრდა ბატრიოტმა წადილი აისრულა. პირველად ხმა ამ უბანში მან მისცა.

დიასახლისი ქეთევან ლუთიძე თავისი ოთხი ეაეიი მოვიდა უბანში. ეფროსი — ლეანი მფრინავია, რეგანი. ბიძინა და ზითა კი სტუდენტები ორიან. ბედნიერ დედას თვალები უბრწყინავს.

— დიდი მადლობა სტალინს ჩვენ ეაკაცების აღზრდისათვის. — ამბობს ქართველი დედა.

მეზეთე უბანში ეოცსალი ყვავილების თაიგულებით შემოდის წრის შესახვევის № 4 სახლში მეცხოვრე დიასახლისთა ჯგუფი. მათ წინ მიუძღვის საარჩევნო ენნის ამტკივისტი ელენე ბარამიძე. ისინი საზეიმო განწყობილებით მოვიდნენ აქ, რათა ხმა მისცენ კომუნისტებისა და უპარტიოთა ბლოკის თავიანთ კანდიდატს.

* * *

დიდი ზეიმითა და სიხარულით მიმდინარეობდა ხმის მიცემა კიროვის საარჩევნო ოლქის საარჩევნო უბნებში. ამ ხმა მიეცა ბელადის, ლენინ-სტალინის პარტიას, დიდ სტალინს.

წერეთლის № 3 საარჩევნო უბანში დილით დიდძალი ხალხი მოგროვდა. პირველად ხმა მისცეს 110 წლის მეხუთემ დიასახლისმა მაშო კოსტავამ, 9 შვილის დედამ პელაგია სოხაძემ, აბრეშუმკომბინატის სტაპანოველმა ოსტატმა დავით ცომაიამ და 18 წლის მოსწავლემ ბერი თოდაძემ.

დილის 12 საათისათვის რუსთაველის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა დიდ უპირველესობას ხმა უკვე მიეცოდა ჰქონდა. ამავე დროისათვის ძირითადად დამთავრებული იყო ხმის მიცემა სტალინის, მოლოტოვის, ბერიას, კიროვის და წულუკიძის საარჩევნო ოლქებში.

საადეესსწაულოდ მორთულ ქალაქში გაისმოდა ეუსიკის, სიმღერის ხმა. საარჩევნო უბნებში სპეციალურად შედგენილი ბრიგადები მართავდნენ კონცერტებს.

გ. მეფისაშვილი

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

მადლობა დიდ სტალინს

ხმის მიცემა ჯერ კიდევ არ იყო დაწყებული, რომ თბილისის რუსთაველის საარჩევნო ოლქის № 1 საარჩევნო უბანში ახალგაზრდობა წრე, მეეკრათ, მხიარული სიმღერები და ცეკვა-თამაში გაემართათ.

დიაწყო არჩევნები. მოდიან მეშები და მოსამსახურეები, ინტელიგენტები და მოსწავლეები. მოდიან ყველანი თაიგულებით, საღდესსწაულო ლოთ გამორეულნი.

ამავე საარჩევნო ოლქის მეორე უბანში ყველაზე ადრე ახალგაზრდა ამომრჩეველები ლ. ოდოლაშვილი და ს. საკაკია მოვიდნენ. მათ სულ რამდენიმე დღის წინათ შეესრულდათ 18 წელი. გოგონების მთელი ღამე არ ეძინათ, ოცნებობდნენ პირველნი მისულიყვნენ საარჩევნო ყუთებთან და ეკიდეც შეისრულეს წადილი. შემდეგ ბოვიდა უბნის უხუცესი ამომრჩეველი ქალი ნ. მგელაძე. ყუთში ბიულეტენის ჩაშვების შემდეგ მან განაცხადა:

— ჩვენ, საბჭოთა ქალები, ვამაყობთ იმით, რომ ეფლება გვაქვს ავირჩიოთ და არჩეულ ვიქნეთ ხელისუფლების ეამაღლეს ორგანოში. მადლობა დიდ სტალინს ქალთა დაფასებისათვის.

დიდი ორგანიზებულობით, საზეიმო ვითარებაში მიმდინარეობდა არჩევნები ყველგან. ხმის მიცემის დაწყებიდან ნახევარი საათის შემდეგ ქ. თბილისის რუსთაველის საარჩევნო ოლქში ხმა მიეცემული ჰქონდა 2.000-მდე ამომრჩეველს.

მ. ჯანდოლანიძე

ეპიზოდები

— ვინ მოსთვლის რამდენჯერ მინაფირნია ამ მიდამოებში. ორი ათეული წლის წინათ აქ ტატეკენი მიმფო ინა ეყო. ახლა კი შეხედეთ...—სთქვა ზეიმკალმა ბ. სვანმა და ამაყად შეავლო თვალი მშობლიური ქარხნის კორპუსებს.

ეს კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხანაა. მისი კოლექტივი არჩევნებისადმი მიძღვნილი სოციალისტური შეჯიბრების ინიციატორია.

8 თებერვალს სტაპანოვურ ვახტზე იდგნენ მოწონავე ზეინალები ი. გეჯაძე და ბ. გოჩრაროვი, მეკელეფონე ლ. ლუგანსკი და ე. ჩიხლაძე. ახალგაზრდა ამომრჩეველმა ბორის გოჩრარომა გეგმა 500 პროცენტით შეასრულა. მას ღამე სულ არ სძინებია...

— საამქროში პირველი, არჩევნებზეც პირველი! — მეეგეგბა მას ქალაქ თბილისის რკინიგზის საარჩევნო ოლქის მეოთხე საარჩევნო უბნის საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ამ. ბ. გოგოლაძე.

საუბნო საარჩევნო კომისიის შენობის წინ ახალგაზრდები ეეკეკა-თამაში გაემართათ. მათ საბჭოთა კავშირის მგრი ნ. ასლამაზოვი მიეგებნენ. ახალგაზრდები მას შემოეტევენენ.

— სწორედ თებერვალში იყო ეს, 1943 წლის თებერვალში,—დაიწყო მან,—ჭარი ჰქროდა და ძლიერ ცივდა. ორად მოკრენნილი ბერანენელები ჩვენსკენ მობობლავდნენ. ბრძანება მივიღეთ გაგვეგადაეტრენია ისინი. ეს დავალება პირნათლად შეეასრულეთ—ბატრეს მესრი გავაგელთ. დავიცავეთ ჩვენი სამშობლო!

ახალგაზრდები ინტერესით ისმენდნენ ბ. გოჩრის ნაამბობს...

* * *

ონონა ხლისტიაშვილი უკვე 105 წლისაა. ის ხუთ საათზე მოვიდა ვოროშილოვის საარჩევნო ოლქის პირველ საარჩევნო უბანში, ვერცხლისფერ წვერიანი ხელი გადაისვა და შეკრებილთ გადაეხედა.

— ბაბუ, გეგონა მომასწრებდი? — ეთხრა მას 18 წლის ქალიშვილმა მედეა მეტროველმა.

გარეთ მხიარული ლაპარაკი ისმოდა. თენდებოდა 9 თებერვლის დილა, სიხარულისა და ზეიმის დილა.

ამომრჩეველთა შორის ძველი მეშა ი. ხუბუტერი იდგა.

— მე მახსოვს დიდი სტალინის სიტყვები,—სთქვა მან, — რომელიც მან თოფელ წლების წინათ ვეთქვა: დადგება ბედნიერი დღე, როცა ჯეშები და ბლუნგები იქნებიან თანაბარი ქვეყნის ბატონპატრონნი. ეს დღეც დადგა.

დაუსრულელ ნაკადად მოდიან უბანში სახეშოდიმარი ადამიანები. დღის 12 საათისათვის უბნის 1.233 ამომრჩეველიდან ხმა მისცა 1.164 ამომრჩეველმა.

* * *

როცა თებერვლის დილამ გაჰფენტა ღამის ბურუსი, ხუდადგოს ტყის მახლობლად ერთი პატარა სახლის კარები გაიღო და სამამულო ომის ინვალიდი გ. ბიბილაშვილი ყავარჯენმომარჯვებული გაეფდა საარჩევნო ენნისეკენ გზას.

— ო, ბობრძანდით, ბობრძანდით!—მიეგება მას „პრავდის“ საარჩევნო ოლქის № 2 საარჩევნო უბნის საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ამხ. გ. მაისურაძე.

ამხ. გ. ბიბილაშვილი სისხლისმღერელ ბრძოლებში იცავდა საბჭოთა სამშობლოს თავისუფლებას, ახლა კი ხმა მისცა ამ ბედნიერ მომავალს, მის შემდგომ გაძლიერებას.

ახალგაზრდა ამომრჩეველი გ. ბაკაური და ც. კაკაბაძე, რომლებმაც ის-ის იყო მოიხადეს თავიანთი მოქალაქეობრივი ვალი, სიმეურრით გამოვიდნენ ხალხთა სავსე ქუჩაში. ისინი ბეერიდნენ შშობლიურ სტალინზე, ბეერიდნენ ბედნიერ ცხოვრებაზე.

ა. ბოცირიძე

ხმა მისცეს სამშობლოს შემდგომ გაძლიერებას

უდიდესი აღფრთოვანებითა და ენთუზიაზმით ირჩევდნენ 9 თებერვალს. სამხრეთ ოსეთის მშრომელები საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებს. ოსი ხალხი სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოში გზავნიდა თავის საუკეთესო შვილებს, კომუნისტებისა და უპარტიოების სტალინური ბლოკის ღირსეულ კანდიდატებს.

ღამის 4 საათიდან იწყეს ამომრჩეველებმა მისვლა სტალინირის საქალაქო საარჩევნო ოლქის მოლოტოვის № 3 საარჩევნო უბანში. სრულ 6 საათზე, როგორც „საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულება“ ითვალისწინებს, საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ვ. კასრაძე აცხადებს ხმის მიცემის დაწყებას. საარჩევნო ყუთთან პირველი მიდის დიასახლისი მაშო სალამაძე.

როცა მან ბიულეტენი საარჩევნო ყუთში ჩაუშვა, ცოტა ხანს იქვე შეჩერდა და სიხარულით უცქერდა, როგორ აძლევდა ხმას ცქრიალი ქალიშვილი, ახალგაზრდა ამომრჩეველი მელანია შავლოხოვა.

— შვილო, — ეთხრა მან შავლოხოვას, — შენ დღეს პირველად მიიღე მონაწილეობა არჩევნებში. დაიხსომე — შენ ხმა მიეცი საშშობლოს შემდგომ გაძლიერებას, შენს ნათელ აწმყოს და ბრწყინვალე მომავალს.

სტალინირის შშრომელები ორგანიზებულად, მაღალი შეგნებით მიდიოდნენ საარჩევნო უბნებში ხმის მისაცემად. ორკონიკიძის № 5 საარჩევნო უბანში დღის 1 საათისათვის ამომრჩეველთა 90 პროცენტმა მისცა ხმა. დადამებამდე ლენინის, სტალინის, ბერიას და სხვა საარჩევნო უბნებში ხმა მიეცემული ჰქონდა თითქმის ყველა ამომრჩეველს.

სამხრეთ ოსეთის შშრომელებმა 9 თებერვალს პირნათლად მოიხადეს თავიანთი მოქალაქეობრივი მოვალეობა.

ვ. ფელავაშვილი

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნები 1947 წლის 9 თებერვალს.

ფოტოებზე: თბილისის წითელდროშოვანი სამთო-საგანგებო სასწავლებლის კურსანტები ნ. ბერულავა (მარჯვენე) და გ. ბოტორნოვი ეუთან შუშებენ საარჩევნო ბიულეტენებს; 104 წლის ე. ფეფლარიანი ხმას აძლევს საარჩევნო უბანში; მეორე ე. ბოგავა ხმას აძლევს თბილისის ნაზიფოვის სახელობის საარჩევნო უბანში; ავიაფრინველები, რომელნიც პირველად მონაწილეობენ არჩევნებში (მარცხნიდან მარჯვენე): გ. ეროტელიშვილი, ბ. ბაბაძე და ზ. გოლოკაძე, ფოტო ალ. ეიზენბერგისა და რ. ალოფოკისა.

საკოლმეურნეო სოფლის მთელი ძალები საგაზაფხულო თესვისათვის სანიმუშოდ მომზადებას!

მოწინავეები და ჩამორჩენილნი

მრავალი კოლმეურნეობა წარმატებით ემზადება საგაზაფხულო თესვისათვის. წესრიგში მოპყავთ საჭირო იარაღ-მანქანები, იმარაგებენ და სრულ კონდიციამდე აპყავთ ცხოველეული.

მუშობის კარგ მაგალითს იძლევა კასპის რაიონის სოფელ ქვემოჭალის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობა (თავმჯდომარე ალ. მაკარაშვილი). კოლმეურნეობის გაგებითაც თესვისათვის მზადებას ჯერ კიდევ დეკემბერში მოჰკიდა ხელი, ბრიგადებს, რეოლებსა და კოლმეურნეებს კონკრეტული დავალებები მისცა. ახლა კოლმეურნეობას მზად აქვს ყველა სახის იარაღ-მანქანები, თესლეული. მუშაპირუტყვი გადაყვანილია გაძლიერებულ კვებაზე, ბინდვრად გაიქმნა ნაკელი.

საგაზაფხულო თესვისათვის კარგად მოემზადნენ აგრეთვე კასპის კოლეურნეობა „ძმობა", სოფელ მტბეის კოლოვეს, რეგვალეკაოლის სტალინის, ქედის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობები.

მაგრამ ყველგან ასე როდი ემზადებიან თესვისათვის. სოფელ ალიანის ოქტომბრის რეკოლეციის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე რ. რეკვაზოვი) თესვისათვის მზადება გვიან შეუდგნენ, იარაღ-მანქანების რემონტი გააქიანურეს, ყურადღებიანი ბრიგადა ბ. ბუზალაძე „კომუნისტის" საკორესპონდენტი

აგრონომ ს. მახათელაშვილის კარგი ინიციატივა

სიკო მახათელაშვილი თელავის რაიონის სოფელ კურდღელაურის 26 კომშირის სახელობის კოლმეურნეობის აგრონომია. იგი დაფიქლავად მუშაობს სოფლის მეურნეობაში მოწონავე აგროტექნიკის დანერგვისათვის.

1940 წელს ამბ. მახათელაშვილმა ნაპყენი ვაზის გახარებაში მნიშვნელოვან შედეგებს მიაღწია, როცა ეფლება ძოპოოა ყოფილიყო სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილე. გამოფენაზე იგი დიდი ყურადღებით ათვალიერებდა ექსპონატებს, განსაკუთრებით დაინტერესა ზუბაკეთის რესპუბლიკის ავიელიორნში წარმოდგენილმა სხვადასხვა ხორბლის ჯიშებმა. ამბ. მახათელაშვილმა მოსკოვიდან წამოილო ხორბლის ჯიშების თითო თავთავი თავის კოლმეურნეობაში დასათესად. მან შეარნია ნიადაგი, დროულად დასთესა მარცვალი, ყანა ორჯერ გამარგლა. ყველაზე უკეთესი შედეგი თავთავიანი მარცვლეულის დატოვეილა ჯიშ. №3 მისცა. ჰექტარიზე გადაყვანით საკელი ნაკვეთიდან ერთ ჰექტარზე აღნიშნული ჯიშიდან მიი-

ДАМЕНАШАВЕ ДАУЦЯЖЕЛА

მცხეთის რაიონის სოფელ ძეგვის ცხაკაიას სახელობის კოლმეურნეობაში პირტუყეს ახლოოდ ნამჯით ვკვებავენ. საკონელი დაუძლურდა. არის საკვლილიანობის შემთხვევაც. კოლმეურნეობის გამგეობის უხეირო მუშაობით შემოდგომაზე მინდვრად დაალაგს რამდენმე ტონა ჩალა, დამზადებული თივა დროზე არ მიიტანეს პირტუყეის სადგომთან, ახლა კი თივის მიტანა შეუძლებელი ხდება, რადგან მტკვარზე ბორანი წყალმა წაიღო. მეცხვარეობის ფერმის ფარეხი ინგრევა. მეფრინველეობის ფერმაში 150 ფრთა ქათამი იყო, ახლა კი არც ერთი არა ჰყავთ.

კოლმეურნეობის ყოფილმა თავმჯდომარემ ნ. ელფანაშვილმა მრავალი ბოროტმოქმედება ჩაიდინა. მან ქუნის

შესრულებულია ჯუნგროს ნაყოფის ჩაბარების გეგმა

მახარაძის რაიონის კოლმეურნეობებმა და სამეურნეობებმა ვადამდე აღრე 101,1 პროცენტით შეასრულეს 1946 წლის მოსავლის ტუნგოს ნაყოფის ჩაბარების გეგმა. ტუნგოს ჩაბარების გეგმა დიდი გადამეტებით შეასრულეს ჯუმათის სტალინის, ძი-

„კომუნისტის" სიგნალის შემდეგ

„ზრაქეორეების რემონტს აბვიანებენ"

ამ სათაურით „კომუნისტის" 25 იანვრის ნომერში დაიბეჭდა კორესპონდენცია ცხაკაიას რაიონიდან.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცხაკაიას რაიკომის მდივანი ამხ. ალ. კვარაცხელია გვაცყობინებს, რომ კორესპონდენციაში აღნიშნული ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად რაიკომის ბიუროომ დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი.

„ნამგალეულები და კომბინაციორები სასწრაფად უნდა დაისაჯონ"

ამ სათაურით „კომუნისტის" 1946 წლის 15 დეკემბრის ნომერში დაიბეჭდა კორესპონდენცია, რომელშიც ავტორი ამხელდა სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების დარღვევის ფაქტებს.

საქართველოს კ. პ. (ბ) წყალტუბოს რაიკომის მდივანი ამხ. ს. ჯანმარია გვაცყობინებს, რომ კორესპონდენციაში მოყვანილი ფაქტები დადასტურდა. მუხანაის XVIII პარტყრილობის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ვ. ფუთურიძე საკოლმეურ-

რაიონული კომიტეტის ბიუროს დადგენილებით მეს-თან შეიქმნა პირველადი პარტიული ორგანიზაცია. მიღებულია ზომები ტრაქტორებისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანების რემონტის დროულად და მაღალხარისხოვნად დამთავრებისა და მეს-ის სარემონტო სახელოსნოს მოწყობისათვის.

ნეო ქონების განაავებისათვის გარიცხულია საკავშირო კ. პ. (ბ) რიგებიდან. კოლმეურნეთა საერთო კრების დადგენილებით ის მოხსნილია სამუშაოდან. პროკურატურას დაეევალა ვ. ფუთურიძე მისცეს პასუხისგებაში.

მიწგანის გამგე ვ. ოსეფოლანი განაყოსუფლებულია თანამდებობიდან.

გვიშტაბის ორგანიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარისა ამხ. ს. ჯაშელიანშვილს და მუხანაის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარეს ამხ. ნიკაბერიძეს დაედოთ პარტიული სასჯელი.

საშენ მასალათა მრეწველობის პერსპექტივები

(საქართველოს სსრ საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს მასალებიდან)

საქართველოს სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის მიხედვით 1950 წლის ბოლოდან ჩვენს რესპუბლიკაში კაპიტალურ ფაბანდებათა თანხამ უნდა მიაღწიოს 4 მილიარდ 120 მილიონ მანეთს. როგორც ვხედავთ, შშენებლობის მასშტაბი ძალიან დიდია. ამის გამო ისეთ დარიგად საშენ მასალებზე, როგორიცაა აგური, ცემენტი, კრამიტი, კირი, სახურავი ფიცქელი და ა. შ. მოთხოვნილება თანდათან იზრდება.

საქართველოს საშენ მასალათა საწარმოები, რაც ახლა გვაქვს, იმ შემოხვევაშიც კი, თუ ისინი გადაკეთებენ შესაძლებელებენ გეგმებს, მაინც ვერ შესძლებენ საშენ მასალებზე მზარდი მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას. ამიტომ გათვალისწინებულია უახლოეს დროშივე დაიწყოს საშენ მასალათა ახალი საწარმოების შშენებლობა და არსებულ საწარმოთა რეკონსტრუქცია. საშენ მასალათა მრეწველობამ სავსებით უნდა დაკმაყოფილოს შშენებლობის მოთხოვნილებანი.

ხუთწლეული ბოლოსათვის

მეოთხე სტალინური ხუთწლეული ბოლოს — 1950 წელს საშენი მასალების მრეწველობამ უნდა მოგვეცეს 6.857.000 მანეთის (1926-1927 წლების ფასებში) პროდუქცია. ზრდა 1940 წელთან შედარებით 270 პროცენტს უდრის. 1950 წელს გამოშვებულ უნდა იქნას 52 მილიონი ცალი აგური, 7 მილიონი ცალი კრამიტი, 58.000 ტონა კირი, 50.000 კვადრატული მეტრი ძელაკი, 90.000 კუბური მეტრი საშენი ქვა. ეს იმას ნიშნავს, რომ ძირითადი საშენი მასალებია გამოშვება ომამდელ დონესთან შედარებით გაიზრდება: აგურისა — 375 პროცენტით, კრამიტისა — 350 პროცენტთ, კირისა — 170 პროცენტით და ქვის საშენი მასალისა — 380 პროცენტით.

გარდა ამისა, ხუთწლეული ბოლოდ საშენ მასალათა მრეწველობა ითვალისწინებს და მოაწყობს სპეციალურ კარხნებს პორტლენდ-ცემენტის, თაბაშრის და კირ-პუციოლანი ცემენტის გამოსაშვებად. 1950 წელს ამ ახალმა დარგებმა უნდა მოგვეცეს 25.000 ტონა პორტლენდ-ცემენტი, 10.000 ტონა თაბაშირი და ამდენივე კირ-პუციოლანი ცემენტი.

როგორ უნდა გადიდდეს აგურ-კრამიტის წარმოება

აგურისა და კრამიტის გამოშვების გადიდებისათვის აუცილებელია როგორც არსებული ქარხნების გაფართოება და მათი სიმძლავრეების მაქსიმალურად გამოყენება, ისე ახალი ქარხნების აშენება. მიმდინარე ხუთწლეულში აგურ-კრამიტის ქარხნებში დაინერგება ახალი ტექნიკა. ისინი გადაყვანილი იქნებიან მთელი წლის განმავლობაში მუშაობაზე, ნაცვლად ახლანდელი სეზონური მუშაობისა. აგურ-კრამიტის ქარხნებს მიეცემათ გაუმჯობესებული მექანიზმები. ყველგან მოეწყობა ალიზის ხელოვნური საშრობები. მოხდება შრომატევადი პროცესების სრული მექანიზაცია.

ტექნიკურ გაუმჯობესებათა შედეგად 1950 წელს აგურის არსებულ ქარხნებს საშუალება ექნებათ ერთიორად გაადიდონ პროდუქციის გამოშვება. სამტრედიის აგურ-კრამიტის ქარხანამ, მაგალითად, 1950 წელს უნდა გამოუშვას 5 მილიონი ცალი აგური და 800 ათასი ცალი კრამიტი, ზუგდიდის აგურ-კრამიტის ქარხანამ — 5 მილიონი ცალი აგური, 1 მილიონი ცალი კრამიტი, გურულანის აგურ-კრამიტის ქარხანამ — 4 მილიონი ცალი აგური, 500 ათასი ცალი კრამიტი. ასევე გაადიდებენ პროდუქციის გამოშვებას ნოსიორის, ლანჩხუთის და სახერთოლის აგურის ქარხნები.

ახალ ხუთწლეულში ფართოდ მოეწყობა ღრუ აგურის წარმოება. ღრუ აგური, რაზედაც შშენებლები უდიდეს მოთხოვნილებას აყენებენ და რაც ნედლეულისა და საწვავის დიდ ეკონომიას იძლევა, აგურის წარმოების ტექნიკის ერთ-ერთი უახლესი მიღწევაა.

ღრუ აგურის წარმოებას მოაწყობენ სახერთოლისა და ზუგდიდის აგურის ქარხნები.

აგურ-კრამიტის გამოშვების მკვეთრად გადიდებისათვის 1947 და 1948 წლებში გადაწყვეტილია აშენდეს ახალი დიდი ქარხანა ბაქანში. ეს ქარხანა თანამედროვე ტექნიკის უახლესს ბიღწევათა მიხედვით იქნება მოწყობილი და სრული სიმძლავრით მომპოგისას ყოველწლიურად მოგვეცემს 28 მილიონ ცალ აგურსა და 2 მილიონ ცალ კრამიტს, ქარხნის შშენებლობა უახლოეს კვირეებში დაიწყება.

მჭიდა მასალების წარმოება

მჭიდა მასალების წარმოება საქართველოს საშენ მასალათა მრეწველობაში დღემდე „ეიწრო უბნად" იყო მიჩნეული. მჭიდა მასალებს წარმოადგენენ — კირი, ცემენტი, თაბაშირი და სხვ. ამ მასალების წარმოების გაფართოება სერიოზული ამოცანაა. ძის გადასაკრეალად გათვალისწინებულია ეუნარეს ყოველსა არსებულ კირის ქარხნებში დაიდგას ახალი მექანიზმები. ამ გზით გადიდებული იქნება მოწყვეთის, სურამის და ცხაკაიის კირის ქარხნების სიმძლავრე.

გარდა ამისა, ახალ-ციხის რაიონში ეახლოეს ხანში დაიწყება თაბაშირის ქარხნის შშენებლობა, რომელიც ნედლეულად გამოიყენებს ზალბასტრის ბუდობებს. ეს ქარხანა, რომელიც მოქმედ საწყობთა წყებაში 1947 წლის შემოდგომიდან ჩადგება, ყოველწლიურად მოგვეცემს 10.000 ტონა თაბაშირს.

თბილისთან ახლოს გადაწყვეტილია კირ-პუციოლანი ცემენტის ქარხნის აგება. ქარხანას ნედლეულად მიიწოდებენ თეძამის ტუფს და სურამის კირს. ეს ქარხანა სავსებით დაკმაყოფილებს თბილისში გაჩაღებულ შშენებლობას მაღალხარისხოვანი ცემენტით. ქარხნის შშენებლობა მიმდინარეობს წლის ბოლოს დაიწყება. ამ ქარხანის შშენებლობა დაიწყება მიმდინარე წლის მაისში, ხოლო ბოლი ამოშვება ეათვალისწინებულია 1948 წლის ზაფხულში.

ფართოდ გამოსაყენებელი ბუნებრივი საშენი ასფალტი

საქართველოს ბოლშევიკების ხელმძღვანელმა კ. ნ. ჩარკვიანმა თბილისის პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრებაზე გასული წლის 15 აპრილს სთქვა:

„საქართველოში დიდი შესაძლებლობა ბუნებრივი საშენი მასალების — სხვადასხვა ტუფებისა და ქვის სხვა სახეთა გამოყენებისა, მაგრამ ეს საქმე ჯერ კიდევ არ არის მოგვარებული".

ამხანაგ კ. ნ. ჩარკვიანის მითითების შესასრულებლად მიმდინარე ხუთწლეულში ქვის სხვადასხვა სახეთა წარმოების გაფართოებას მნიშვნელოვანი ყურადღება ეძღვნა. გადაწყვეტილია განხორციელდეს ეკალრის მესანიშნავი მასალარეფოებელი ქვის კარიერების შექანიზაცია, მიყვანილი იქნას ამ კარიერებამდე რკინიგზა, რათა აქედან 1948 წლიდან უკვე მივიღოთ 10.000 კვადრატული მეტრი მოსალარეფოებელი და 10.000 კუბატრი საკედლე ქვა ყოველწლიურად.

განხორციელდება აგრეთვე კვაბურის კარიერებისა და კუტრების გრანიტის ქარხნის სრული შექანიზაცია.

დიდი ყურადღება ექცევა თეძამის ტუფს. თეძამში უკვე მიყვანილია რკინიგზის ხაზი, ახლო ხანში აქ ეაჩაღება მუშაობა, რის შედეგადაც თეძამიდან ყოველწლიურად მიღებული ტუფი შესცვლის 25 მილიონ ცალ აგურს.

ბენეზრივი ქვების წარმოების დარგში გათვალისწინებულია აგრეთვე ეაკავეთის სპონგოლიტებისა და მარნეულის (ბორჩალოში) ბაზალტის დამუშავების დაწყება.

* * *

1947 წელი საქართველოს საშენ მასალათა მრეწველობის მკვეთრი აღმავლობის პირველი წელი უნდა იქნეს. წელს საშენ მასალათა მრეწველობამ უნდა მოგვეცეს 30 მილიონი ცალი აგური, 2.100.000 ცალი კრამიტი, 32.000 ტონა კირი, 15.000 კვადრატული მეტრი გრანიტის (კუტრების) ძელაკი, 10.000 კუბმეტრი თეძამის ტუფი, 30.000 ტონა ამავე ტუფის მასალა ცემენტის წარმოებისათვის, 5.000 მეტრი ეკალრის მოსასარეფოებელი ქვა, 25.000 კუბმეტრი საშენებელი ქვა და ა. შ. მოლიანად საშენ მასალათა მრეწველობის მუშაკებმა 55 პროცენტით მეტი ბრიგადქცია უნდა მოგვეცენ 1946 წლთან შედარებით.

ამ დავალების შესრულება საქართველოს საშენ მასალათა საწარმოების კოლექტივებისგან მოითხოვს ბევრად უფრო უკეთეს მუშაობას, ვიდრე ისინი შარშან მუშაობდნენ. საჭიროა დაერაზმოთ მთელი ძალები, გამოვიყენოთ ყველა შესაძლებლობანი, რათა შეასრულოთ დასახული პროგრამა.

პრემია ეოთის ნავსაღგურის კოლექტივს

ფოთის ნავსადგურის კოლექტივმა 1946 წლის დეკემბერში გეგმა 112,4 პროცენტით შეასრულა, სრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში პირველი ადგილი მოიპოვა და 65.000 მანეთი პრემია მიიღო.

სსრ კავშირის საზღვაო ფლოტის მინისტრი ამხ. შარშოვი ელოცავს ნავსადგურის კოლექტივს შეჯიბრებაში გამარჯვებას, მოეწოდებს არ შეანელონ ადგილი ტემპი და ვადამდე შეასრულონ მოითხე ხუთწლეული მეოთხე წლის საწარმოო დავალება.

ამ ცნობის მიღებამ ნავსადგურის მუშაკებში ახალი პრაქტიკი აღძრა. ბ. ბამოწვია. მათ იკისრეს პირველი კვარტალის გეგმა ვადაზე 10 დღით —20 მარტისათვის შეასრულონ.

ა. ფუცარუშვილი

„კომუნისტის" საკორესპონდენტი

ჯომას აღვა ედისონი

(1847-1947)

დღეს შესრულდა ასი წელი ედიდესი გამოგონებელის — ტომას ალვა ედისონის დაბადებიდან. ედისონის სახელი ჩაიდერად არის დაკავშირებული ამერიკის შეერთებული შტატების სამრეწველო-ტექნიკურ განვითარებასთან XIX საუკუნის მეორე ნახევარსა და XX საუკუნის პირველ თუეულ წლებში. არ არსებობს ამ პერიოდის არცერთი დიდი ტექნიკური პრობლემა ან საკითხი, რომლის გადაჭრაში ედისონს პირდაპირი თუ არაპირდაპირი მონაწილეობა არ მიეღოს.

ცხოვრების დიდი გზა გაიარა ედისონმა. მან სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე შეინარჩუნა გამბედაობა, დაუღალაობა, მიზნის სიცხადე და შეუპოვრობა დასახული მიზნის მიღწევაში, არაჩვეულებრივი მოთმინება სიძნელეთა დაძლევაში.

11 წლის ასაკში — გაზეთებისა და ტკბილეულობის გამყიდველი, 15 წლის ასაკში — საკუთარი პატარა გაზეთის რედაქტორ - გამომცემელი, ბოიარი თანამშრომველი, ასოთამწყობი, ბეჭდავი და გამყიდველი, 16 წლის ასაკში — ტელეგრაფისტი, 20 წლის ასაკში — პირველი პატენტიანი გამოგონების, შემდეგ კ—ზედიზედ უამრავ უდიდეს გამოგონებათა ავტორი—ასეთია ედისონის ცხოვრების გზა.

ედისონის პირველი გამოგონება იყო სპიდერო ტაკერი — სპიდერო კუთხეების გადამცემი აპარატი. 40.000 დოლარმა, რაც ამ გამოგონებაში ედისონმა მიიღო, შესაძლებლობა მისცა მას ტელეგრაფისტის სამუშაო მიეტოვებინა და 1869 წელს ნიუ-იორკის ჯახლოზოდან — ნიუ-არკში გამოგონებათა პირველი ლაბორატორია მოეწყო. 1876 წელს ეს ლაბორატორია გადატანილ იქნა მენლო-პარკში (პატარა ქალაქში ნიუ-იორკის მახლობლად), შემდეგ კი — 1887 წელს ვესტ-ორენჯში. ედისონის ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოგონებანი ეკუთვნის მენლო-პარკის პერიოდს.

ედისონის მნიშვნელოვან გამოგონებას წარმოადგენს ერთი სადენით მრავალჯერადი ტელეგრაფირება — ე. წ. დუპლექსური და კვადრუპლექსური ტელეგრაფირების სისტემა. კვადრუპლექსური ტელეგრაფირების პრინციპი ეკრძალება ბევრად ადრე იყო შემოქმედებული, მაგრამ იგი პრაქტიკულად ძნელად ედისონმა გადაასრა 1874 წელს. ამან უდიდესი როლი შეასრულა სატელეგრაფო საქმის განვითარებაში.

ედისონმა ბელის მიერ გამოგონებული ტელეფონში შეიტანა მთელი რიგი გაუმჯობესებანი, რის მეოხებითაც ტელეფონი ხმამაღალ და მკაფიოდ ალაპარაკდა. ამან შესაძლებელი გახადა სატელეფონო კავშირის დამყარება შორ მანძილზე და ცენტრალური სატელეფონო სადგურის მოწყობა.

1877 წელს ედისონმა აიღო პატენტი თავის ახალ გამოგონებაზე — ფონოგრაფზე. ფონოგრაფის იდეა უფრო ადრინდელ პერიოდს ეკუთვნის, მაგრამ მხოლოდ ედისონმა შესძლო მისი იმდენად სრულყოფა, რომ ფონოგრაფს პრაქტიკული ღირებულება მიეცა. თუ რამდენად უყვარდა ედისონს თავისი ეს გამოგონება, იქიდანაც სჩანს, რომ ვესტ-ორენჯში ინახება ედისონის ფონოგრაფის ნიმუშები, დაწყებული პირველიდან (1876) და გათავებული უკანასკნელით (1930). ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის განმავლობაში მუშაობდა ედისონი ფონოგრაფის გაუმჯობესებაზე.

ედისონის ასევე ცნობილ და მნიშვნელოვან გამოგონებას წარმოადგენს კინეტოფონი. მართალია, კინოს გამომგონებლად ხდება თანამედროვეები — ძმები ლიუმიერები ითვლებიან, მაგრამ მათზე 8 წლით ადრე, 1887 წელს, ედისონმა შექმნა კინეტოფონი — მოწყობილობა, რომელიც ედისონის განზრახვით იგივე უნდა გამხდარიყო თეატლისათვის, რაც ფონოგრაფი იყო ყურისათვის. 1913 წელს ედისონი ჰქმნის მოლაპარაკე კინოს, რაც შემდეგში უფრო სრულყოფილმა კინოაპარატურამ შესცვალა.

XIX საუკუნის 80-იან წლებში ედისონმა ხელი მოჰკიდა ელექტრონით განათების პრობლემას. ამ პრობლემაზე მასზე ადრე ბევრნი ფიქრობენ. ინგლისელ ინჟინერ ედვარდ

ბენეტებენი ინგლისელ ინჟინერ ალეგზანდერ ლოდიგინი და ლაფიერნი ბუშობდნენ და ბნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწიეს. ედისონმა შემდგომ გაიუმჯობესა ელექტრონათურა. 1879 წელს მან შესძლო ოფელი ატმოსფეროს ერთი მემილიონეულის ტოლი ვაკუუმი. იმ დროისთვის ეს უდიდესი

მიღწევა იყო. სავარაუდო ძაფად, მრავალი ათასი ცდისა და უამრავი მასალის გამოცდის შემდეგ, ის შეჩერდა დანახშირებული ბამბის ძაფზე (შემდეგ იგი მან ბამბუკის დანახშირებულ ბოჭკოებით შეცვალა). 1879 წლის 21 ოქტომბერს მან ჩართო ნათურა, რომელიც 48 საათის განმავლობაში განუწყვეტლივ აფრქვევდა სინათლეს. 1881 წლის 31 დეკემბერს — ახალი წლის წინა ღამეს 700 ასეთი ნათურით იყო გაჩირაღდნებული მენლო-პარკი.

სავარაუდო ნათურების პრობლემის მოგვარების შემდეგ ედისონი შეუდგა ელექტრული ენერგიის გენერატორის — დინამომანქანის გაუმჯობესებას და ეს საკითხიც წარმატებით გადასჭრა. 1881 წლის გაზაფხულზე მან დაამზადა დინამომანქანა, რომელიც მოტორთან უშუალოდ შეერთებული 1.200 ნაბრუნს აკეთებადა. ამის შემდეგ ედისონმა დაამშავა განათების მიზნებისათვის ელენის განაწილების სისტემა და სულ მალე 1882 წელს მოაწყო მსოფლიოში პირველი ცენტრალური ელექტროსადგური.

ედისონს რკინიგზის ელექტროფიკაციის იბრი ჯერ კიდევ 1875 წელს დაებადა, მაგრამ ამ იდეის პრაქტიკულად განხორციელებას შეუდგა მხოლოდ სავარაუდო ნათურების პრობლემის გადაჭრის შემდეგ. 1880 წელს იგი პირველ საცდელ რკინიგზას აგებს მენლო-პარკში. პირველ პრიმატიულ ელექტრომავალზე მიმბეული იყო სამი ვაგონი. ელექტრომატარებელი საათში 60 კილომეტრამდე სისწრაფეს ანვითარებდა. სულ მალე ელექტროფიცირებულ იქნა რკინიგზის შტო მთებში. გავიდა მცირე დრო და დაიწყო ამერიკის შეერთებული შტატების რკინიგზების ფართო ელექტროფიკაცია.

ედისონის სხვა მნიშვნელოვან გამოგონებათა შორის უნდა დავასახელოთ გალვანური ელემენტის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებენა — ტყვიის აკუმულატორების შეცვლა უფრო იაფი ტუტიანი აკუმულატორებით, მადნის მაგნიტური გამდიდრება, მბრუნავი ლუმელი, რომელმაც სრულიად გარდაჰქმნა ცემენტის წარმოება და სხვ.

პირველი მსოფლიო ომის დროს ედისონი დანიშნეს სამხედრო გამოგონებათა დეპარტამენტის უფროსად. ამ თანამდებობაზეც მან ჩვეული ენერგია განაგითარა და მთელი რიგი გამოგონებებით გაამდიდრა საბჭოთა ტექნიკა და სათავდაცვო მრეწველობა (წყალქვეშა ნავების აღმოჩენის პრობლემა, ფენოლისა და ბენზოლის წარმოების ორგანიზაცია და მრავალი სხვა).

1931 წლის 18 ოქტომბერს ედისონი გარდაიცვალა. იგი დაკრძალეს 21 ოქტომბერს — მისი პირველი ელექტრონათურის ანთების 52 წლისთავზე.

საბჭოთა ქვეყანამ, სადაც მეცნიერება და ტექნიკა უდიდესი პატივისცემით სარგებლობს, მაღალი შეფასება მისცა ედისონის დამსახურებას კაცობრიობის წინაშე: იგი იყო სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრი.

ე. ფულაძე

საბჭოთა ტექნიკის სიახლენი

მარცვალსაგმენელი მანქანა „სმ-2"

ხარკოვის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის ქარხანა „სერპ ი მოლოტში" შეუდგენენ ახალი კონსტრუქციის მარცვალსაშენებლი მანქანის „სმ-2" გამოშვებას. ეს მანქანა ქარხანაში ბოლოშავე კონსტრუქტორების კოლექტიფი შემოქმედების ნაყოფია. მათ ეხმარებოდნენ სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტროფიკაციის საკავშირო ინსტიტუტში მომუშავე კონსტრუქტორებიც.

ახალი მარცვალსაშენებელი ერთდროულად ახარისხებს 12-14 კულტურის მარცვალს, ნაცვლად 3-4-ისა ძველ მარცვალსაშენებლებში და შეუძლია საათში მოგვცეს 3 ტონამდე გაწმენდილი მარცვალი.

ახალი საამშენებლო მანქანები

კარლ მარქსის სახელობის ჩერეპოხოვის ქარხანაში დაიწყეს სრულიად ახალი საამშენებლო მანქანების სერიული გამოშვება, მათ შორის ქვის სამტვრევი მანქანისა, ხე-ტყის საბლამშინებელი მექანიკური დანიანი და აგურის საკეთებელი აგრეგატისა. ყველაზე საინტერესო და ორიგინალური

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჰეპერის ისტორია სენატში

ვაშინგტონი, 7 თებერვალი. (საგანგ.). სენატორი ჰეპერი (დემოკრატი ფლორიდიდან) სენატში გამოიცვა ვრცელი ფურცელი ამერიკელ ჟურნალისტ ჰეპერის ინტერვიუ. ჰეპერმა დაამტკიცა რეპუბლიკელი პარტიის ხელმძღვანელობის ერთ-ერთი გენერალის ბინაში ფარული შეხვედრა. ჰეპერმა დაამტკიცა, რომ ფლორიდის რეპუბლიკელ-დემოკრატებმა ბინა ფული ასიათასი დოლარი, რომ ფლორიდის ბანკირებმა ბინა ფული ასიათასი დოლარი, ეს ფული ბინა ფულ-ბინა ბინა ბინა